

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 17.12.2015 r.

PS.II.431.46.2015

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach	
Punkty Kancelaryjne i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	18 GRU. 2015
L.dz.	zał.
Podpis	

Pani Bożena Samela
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
Staw Kunowski 85
27-230 Brody Hżeckie

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie uproszczonym, która przeprowadzona została w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Stawie Kunowskim w dniu **10 grudnia 2015 r.**

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, w składzie:

- 1. Pani Elżbieta Paluch** – Kierownik Oddziału, (legitymacja służbowa nr 16), upoważnienie nr 1078/2015 z dnia 07.12.2015 r.
- 2. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14), upoważnienie nr 1077/2015 z dnia 07.12.2015 r.
- 3. Pani Katarzyna Arendarska** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19), upoważnienie nr 1076/2015 z dnia 07.12.2015 r. – inspektor kierujący zespołem kontrolerów, Ponadto w kontroli uczestniczył psycholog **Pani Katarzyna Dzwonek**, zgodnie z art. 197 a

Ala Skier

ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332), przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego wojewoda może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli.

Przedmiot i zakres kontroli:

Kontrola doraźna w związku z pismem Rzecznika Praw Dziecka z dnia 12 listopada 2015 r. dotyczącym sytuacji opiekuńczo – wychowawczej podopiecznych przebywających w Palcówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Stawie Kunowskim.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Kontrola przeprowadzona została w dniu 10.12.2015 r. w godzinach od 16.30 do 19.00. W trakcie trwania kontroli na terenie placówki przebywało 6 wychowanków, którzy wrócili ze szkoły. Dyżur w placówce pełniło dwóch wychowawców.

Kontrolujący przeprowadzili oględziny placówki, w trakcie których stwierdzili, iż wszystkie pomieszczenia placówki utrzymane były w czystości. Ponadto kontrolujący rozmawiali z wychowankami, którzy nie zgłaszali żadnych uwag co do pobytu w placówce i jej funkcjonowania. Wychowankowie chętnie rozmawiali z kontrolującymi i oprowadzali ich po swoich pokojach. Indywidualne rozmowy z wychowankami przeprowadził również psycholog, który na ich podstawie sporządził opinię dotyczącą funkcjonowania placówki opiekuńczo – wychowawczej stanowiącą załącznik do niniejszego wystąpienia.

W trakcie rozmów wychowanków z osobami kontrolującymi potwierdzili oni, iż mają możliwość wyrażania swojego zdania w kwestiach ich dotyczących, a także funkcjonowania placówki. Dzieci poinformowały, iż mogą wypowiadać swoje zdanie na temat pobytu i funkcjonowania w placówce do wszystkich wychowawców i specjalistów zatrudnionych w placówce. Ponadto podopieczni oznajmili, iż od przeszło dwóch tygodni w palcówce działa „skrzynka pozytywnych zmian”, do której dzieci mogą wrzucać uwagi, wnioski i petycje dotyczące funkcjonowania placówki. Powyższe „zmiany” analizowane są przez samorząd wychowanków, który następnie wnioskuje do dyrektora placówki o ich rozpatrzenie.

Podczas kontroli zwrócono również uwagę na sposób spędzania wolnego czasu, zwłaszcza w weekendy, przez dzieci. Z dziennika zajęć prowadzonego w placówce wynika, iż zajęcia weekendowe ograniczają się do zajęć kulinarnych, oglądania TV, Internetu, a także sporadycznych zajęć sportowych, wyjść do kina i na basen. Również wychowankowie zwrócili uwagę na monotonię podczas zajęć weekendowych. Zdaniem osób kontrolujących

W. Skar

należałoby przeprowadzić rozmowy z podopiecznymi dotyczące urozmaicenia czasu wolnego w soboty i niedziele.

W trakcie kontroli zwrócono uwagę na zaspokajanie potrzeb dzieci, m.in.:

Zapewnienie wychowankom pokoi mieszkalnych.

Placówka dysponuje siedmioma pokojami 2 i 4 osobowymi. Pokoje są wyposażone w odpowiednie meble (tapczany, szafy ubraniowe, szafki, półki wiszące oraz biurka). Meble utrzymane są w stanie dobrym. Ponadto w pokojach znajdują się osobiste rzeczy wychowanków (tj.: zdjęcia, kosmetyki, ubrania, bielizna, zabawki). W czasie kontroli, w pokojach było czysto. Pokoje zapewniają swobodne przemieszczanie się wychowanków i odpowiednie przechowywanie rzeczy.

Zapewnienie wychowankom łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

W placówce są trzy łazienki: oddzielna dla chłopców i oddzielna dla dziewcząt, a także jedna łazienka ogólna przystosowana dla dzieci młodszych. W łazienkach są 3 kabiny prysznicowe i jedna wanna oraz 3 toalety. W łazienkach było czysto.

Zapewnienie wychowankom miejsca do nauki.

Wychowankowie uczą się i odrabiają lekcje w swoich pokojach lub w aneksie kuchennym w którym znajduje się duży stół.

Zapewnienie miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności.

W placówce są dwa aneksy kuchenne, które pełnią funkcję kuchni, jadalni, a także pomieszczenia do spotkań i odrabiania lekcji. Aneksy są odpowiednio wyposażone w meble i sprzęt kuchenny (lodówkę, kuchenki, zmywarki i inny drobny sprzęt i naczynia kuchenne).

Zapewnienie wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku.

Wychowankowie mają zapewnione miejsce do spożywania posiłków w dwóch aneksach kuchennych, z których tylko jeden jest użytkowny przez nich. Drugi zaś służy do prowadzenia zajęć, np. terapii zajęciowej czy spotkań z bliskim.

Zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów.

Placówka zapewnia dzieciom pięć posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, obiad z dwóch dań, podwieczorek, kolacja. Po przeanalizowaniu jadłospisu za okres od 30.11.2015 r. – 13.12.2015 r., kontrolujący zwrócili uwagę, że w jadłospisie zbyt mało jest owoców oraz zbyt mało urozmaicone są kolacje, gdzie podawany jest tylko jeden rodzaj produktu, np. tylko wędlina, tylko kielbasa na gorąco lub tylko pasta rybna, co może powodować, że wychowanek nie ma do wyboru innego produktu w przypadku gdy nie lubi np. pasty rybnej. W trakcie rozmowy z wychowankami okazało się, że nie mają oni zastrzeżeń co do ilości i jakości posiłków. Wypowiadali się pozytywnie na temat wyżywienia, twierdząc, że posiłki są smaczne i podawane w odpowiedniej ilości. Dzieci twierdziły również, że w weekendy sami przygotowują różne dania, tj.: sałatki, pieką ciasta, naleśniki itp.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp przez całą dobę do produktów żywnościowych oraz napojów, które znajdują się w aneksach kuchennych. W dniu kontroli były to: herbata, cukier, wędlina, ser żółty, pomidory, ogórek, dżem, margaryna, mleko, pieczywo oraz jabłka. Placówka korzysta z usług firmy cateringowej Carmen z Krynek. Firma dostarcza przygotowane już obiady, natomiast na śniadania i kolacje przywozi produkty, z których wychowankowie sami przygotowują sobie posiłki.

Zapewnienie wychowankom odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych.

Placówka zapewnia wychowankom odzież, obuwie, przedmioty osobistego użytku, zabawki, środki higieny osobistej, podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Rzeczy te przechowywane są przez wychowanków w ich pokojach. Z informacji uzyskanych od wychowanków wynika, że są oni zaopatrywani w potrzebną odzież, obuwie i bieliznę adekwatnie do indywidualnych potrzeb wychowanków. Starsi wychowankowie mogą samodzielnie dokonywać zakupów.

sk. Kier

Środki czystości, dzieci otrzymują raz w miesiącu, a jeżeli istnieje taka potrzeba to częściej. Są to m.in.: mydełka, szampony, pasty do zębów, szczoteczki do zębów, płyny do kąpieli. Wychowankowie, z którymi kontrolujący rozmawiali, twierdzili, że posiadają odpowiednią ilość odzieży, obuwia, środków higieny osobistej oraz że placówka zapewnia im wszystko co jest im niezbędne. Nie zgłaszali potrzeb w tym zakresie.

Ponadto wszyscy wychowankowie będący w trakcie kontroli w Placówce posiadali podręczniki i niezbędne przybory szkolne.

Zapewnienie wychowankom kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższej niż 1% z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora placówki co miesiąc).

Kieszonkowe wypłacane jest zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Kieszonkowego. Z rozmów przeprowadzonych z wychowankami, wynika iż wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe nie mniej niż 10 zł – co jest zgodne z § 18 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kieszonkowe wypłacane jest w wysokości: 10 zł dla dzieci w wieku 5-7 lat, 15 zł dla dzieci w wieku 7-12 lat i 30 zł dla dzieci w wieku od 12 lat. Wychowankom przebywającym poza placówką, kieszonkowe wypłacane jest w ciągu 7 dni od dnia powrotu do placówki. Natomiast wychowankom przebywającym w innych placówkach (MOS, MOW, SOSzW), kieszonkowe wysyłane jest pocztą lub dostarczane osobiście. O ostatecznej wysokości kieszonkowego decyduje ilość bonusów zebranych przez wychowanka w ciągu miesiąca. Bonusy przyznawane są za zachowania pozytywne. Natomiast za zachowania negatywne przyznawane są minusy. Jeden bonus stanowi równowartość 1 zł. Minusy likwidują bonusy. Bonusy i minusy przyznawane są przez wychowawców lub innych pracowników placówki w Rejestrze Kar i Nagród. Tak więc ostateczna kwota wypłaconego wychowankowi kieszonkowego może się różnić od kwoty bazowej, o której mowa powyżej.

Uwagi i wnioski.

1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Stawie Kunowskim zaspakaja potrzeby dzieci, o których mowa w rozporządzeniu MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Wychowankowie nie zgłaszali uwag co do funkcjonowania Placówki w kwestii dotyczących m.in.: odzieży, obuwia, przyborów szkolnych, wyżywienia oraz kadry, natomiast zwrócili uwagę na system nagród i kar. Z rozmów z wychowankami wynika, iż domagają się

oni nagradzania ich za czynności związane z codziennym funkcjonowaniem w placówce, np.: za posprzątanie swojego pokoju. Należy nadmienić, iż system ten jest systematycznie modyfikowany i ulepszany.

Ostatnie zmiany systemu miały miejsce po kontroli, która odbyła się w 2014 roku i w wyniku której wydane zostało następujące zalecenie „Wspólnie z wychowankami zmodyfikować katalog kar i przedstawić do wglądu do Wydziału Polityki Społecznej ŚUW.” Zalecenie to zostało wykonane. Stosowane w placówce kary nie naruszają praw dziecka. Rodzi się zatem pytanie retoryczne „czy za porządkowanie swojego pokoju wychowankowi należy się nagroda?”

3. Wychowankowie o pobycie w placówce i kadrze wypowiedzieli się w sposób pozytywny.
4. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na mało urozmaicony czas wolny wychowanków w weekendy.
5. Podopieczni potwierdzili, iż mają możliwość wyrażania swojego zdania w kwestiach ich dotyczących, a także funkcjonowania placówki.

Mając powyższe na uwadze stwierdza się, iż nieprawidłowości, o których mowa w piśmie Rzecznika Praw Dziecka z dnia 12 listopada 2015 r. nie znalazły potwierdzenia podczas przeprowadzonej kontroli w/w placówce.

Ponadto biorąc pod uwagę wynik przeprowadzonych czynności kontrolnych w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

.....
Anna Kosińska
Katarzyna Pienkowska
.....
(osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
.....
Renate Segiecińska
(zarządczyni kontroli)
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Opinia psychologiczna dotycząca pobytu wychowanków w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Stawie Kunowskim.

Obserwacje i rozmowy z sześciorgiem podopiecznych z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Stawie Kunowskim wykazują, że czują się oni bezpiecznie w miejscu pobytu. Są objęci wsparciem emocjonalnym, informacyjnym i instrumentalnym. Relacje z wychowawcami i rówieśnikami opisują jako życzliwe, pełne sympatii i zrozumienia. Konflikty rozwiązywane są poprzez dialog, a pojawiające się problemy wychowawcze i zagrożenia przepracowywane są na warsztatach tematycznych oraz rozmowach indywidualnych.

W kwestii możliwości wyrażania własnego zdania oraz wpływu na funkcjonowanie placówki zdania dzieci są podzielone. Od niedawna funkcjonuje tzw. "Skrzynka z propozycjami zmian", ale jest za krótko by można wyciągnąć jakieś wnioski. Samorząd Mieszkańców (określany jako "słabo działający") ma m.in. wpływ na co przeznaczane są bonusowe punkty za dodatkowo wykonane czynności, ale system nagród i kar jest nierównomierny. Na liście kar znajduje się więcej pozycji i są one wyżej rangowane ujemnymi punktami niż na liście nagród. Podopiecznym znacznie trudniej zyskać więcej dodatnich punktów co przekłada się na zmniejszenie możliwości uzyskania satysfakcjonującego kieszonkowego. Przykładowo nadmieniają, że za posprzątanie pokoju czy zastąpienie kogoś w jego obowiązkach nie ma nagrody, a za pozostawienie bałaganu jest kara. Taki system motywacyjny może prowadzić do zachowań biernych i spadku aspiracji czy poczucia bezradności. Podopieczni wyrażali potrzebą większej dostępności do sprzętu takiego jak prostownica, laptop, x-box, które otrzymali od sponsorów.

Czas wolny podopieczni mogą spędzić w wybrane dni w sali komputerowej pod opieką wychowawcy, gdzie mają dostęp do Internetu i gier, na oglądaniu TV oraz na czytaniu książek, rysowaniu itp. we własnych pokojach. Raz w tygodniu organizowane są warsztaty plastyczne i kulinarne. Okazjonalnie podopieczni przygotowują występ artystyczny dla różnych grup odbiorców. Uczestniczą w rajdach i wyjazdach wakacyjnych. Czas wolny w weekendy jest mało zróżnicowany i niewystarczająco aktywizujący dzieci i młodzież w placówce. Podopieczni wskazują na niewielką możliwość wyboru uczestniczenia w spektaklach teatralnych, kinowych czy wyjść na basen. Wychowankowie uskarżają się, że młodzież powracająca na weekendy z placówek resocjalizacyjnych i innych często nie dostosowuje się do panujących zasad i rozbijają rytm dnia i pogarszają atmosferę.

Wyżywienie określane jest przez dzieci jako dobre i w wystarczających ilościach. Dostęp do produktów żywnościowych jest dostępny całą dobę.

Wyposażenie dzieci w obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku jest realizowane na bieżąco. Realizacja tych potrzeb mogłaby być jednak bardziej dostosowana do indywidualnych wymagań. Zakup środków higieny osobistej również powinien być bardziej spersonalizowany (środki odpowiednie dla różnych rodzajów włosów czy cery).

Dzieci mają zapewnioną pomoc w nauce oraz wszelkie niezbędne materiały do nauki: podręczniki, pomoce, przybory szkolne. Każde dziecko ma zapewnione własne biurko do odrabiania prac domowych. Na prośbę podopiecznych są im dostarczane dodatkowe materiały do rozwijania swoich zainteresowań i talentów.

W trakcie wizyty dzieci były ubrane czysto, adekwatnie do pogody. W pokojach panował ład i porządek, wystrój wnętrz dostosowany był do wieku i zainteresowań. Podopieczni chętnie odpowiadali na zadawane pytania, udzielali spontanicznych wypowiedzi. Otwarcie wypowiadali swoje zdanie. Chętnie dzielili się opowieściami na tematy ich interesujące. W placówce panowała miła atmosfera, podopieczni wyglądali na pogodnych i spokojnych, . Między podopiecznymi dało się zauważyć dobre, życzliwe relacje.

CZŁONEK SKŁADU
ORZEKAJĄCEGO

Katarzyna Dzwonek
mgr Katarzyna Dzwonek
psycholog